

5.SINIF

OKUMA BECERİLERİ
CEVAP ANAHTARI

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl!
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerâhamdan İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

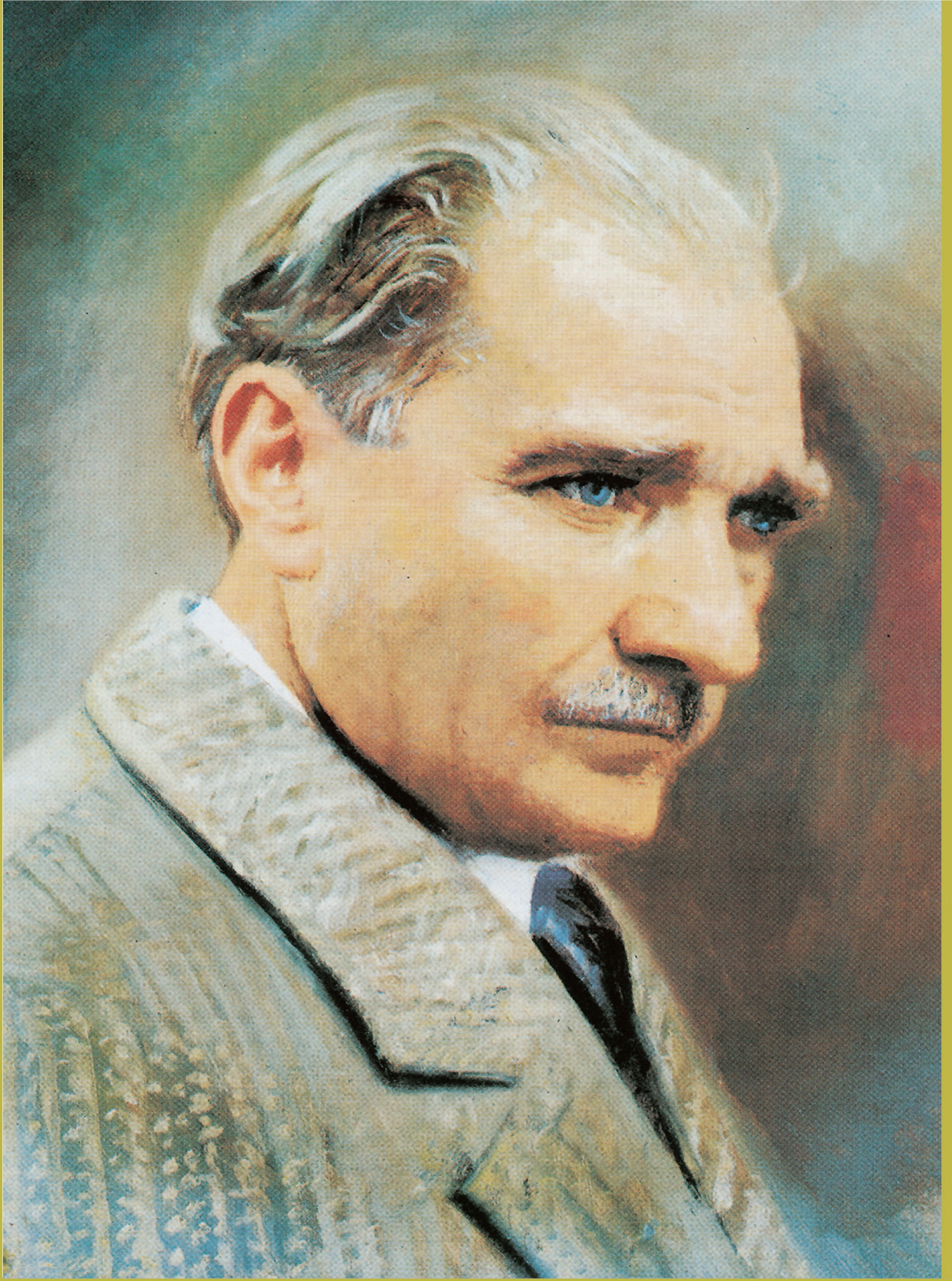
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

NEDİR BU İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ?

1. Metinde Dünya'nın iki özelliğinden söz ediliyor.

Bu özellikleri yazınız.

2- Kabul edilebilir cevap: İki doğru özelliğin yazıldığı cevaplar kabul edilir.

Örnek cevap:

- Güneş sisteminde, üzerinde yaşam olduğu bilinen tek gezegendir.
- Dünya'yı yaşanabilir yapan en önemli özelliği atmosferinin yapısıdır.
- Dünyanın atmosferi katmanlardan oluşur.
- Güneş sisteminde, üzerinde canlıların yaşayabildiği tek gezegendir.
- Dünya üzerinde canlıların yaşayabilmesinin nedeni atmosferin yapısıdır.

1-Kısmi kabul edilebilir cevap: Doğru özelliklerden birinin yazıldığı cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış veya ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

2. Tablodakilerden hangileri atmosferin görevlerini belirtir?

Uygun olan bütün seçenekleri işaretleyiniz.

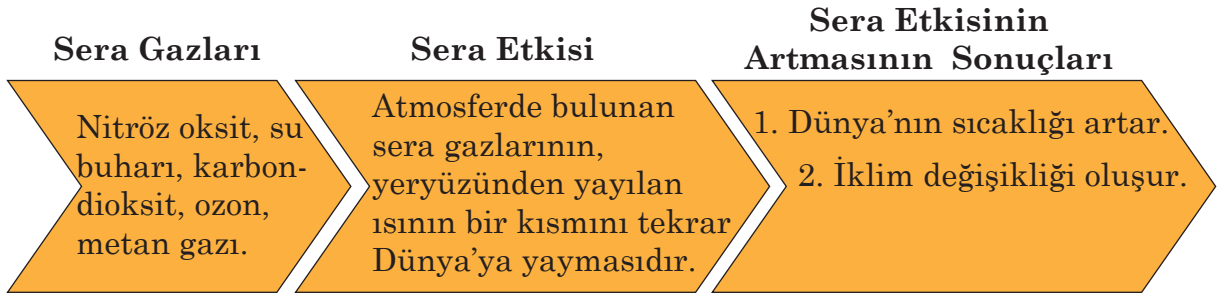
Atmosferin Görevleri	
Hava olaylarının oluşmasına neden olur.	X
Yeryüzünden yayılan ısıнын uzaya aktarılmasını engeller.	X
Dünya'yı yüksek radyasyondan korur.	X
Metan gazının artmasına neden olur.	
Gece ve gündüz arasındaki sıcaklık değişimini dengeler.	X

1-Kabul edilebilir cevap: Tablodaki doğru olan tüm bölümlerin işaretlendiği cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Tablodaki doğru olan bölümlerin dışında işaretlemenin yapıldığı veya doğru olan bölümlerin eksik işaretlendiği ya da tabloda hiçbir işaretlemenin yapılmadığı cevaplar kabul edilmez.

3. Aşağıdaki şemada boş bırakılan bölümlerde istenen bilgileri metne göre doldurunuz.

Boş bırakılan bölümlerde istenenlerden birer tanesi sizin için verilmiştir.

1-Kabul edilebilir cevap: Şemadaki boş bırakılan bölümlere doğru bilgilerin yazıldığı cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Şemadaki boş bölümlere yazılması gereken doğru bilgilerden birinin yazılmadığı veya yanlış ve ilgisiz bilgilerin yazıldığı ya da şemanın boş bırakıldığı cevaplar kabul edilmez.

4. Aşağıdakilerden hangileri fosil yakıtlardır?

Uygun olan bütün seçenekleri işaretleyiniz

☒ Doğal gaz

☐ Rüzgâr

☒ Petrol

☒ Kömür

1-Kabul edilebilir cevap: Doğru olan üç seçeneğin işaretlendiği cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Doğru seçeneklerin tam işaretlenmediği, doğru seçeneklerle birlikte yanlış seçeneğin de işaretlendiği veya hiçbir işaretleme yapılmadığı cevaplar kabul edilmez.

5. Fosil yakıtların kullanım amaçlarını yazınız.

1-Kabul edilebilir cevap: “Fosil yakıtlar elektrik elde etme; ısınma, taşıma ya da ulaşım amacıyla kullanılmaktadır.” ifadesi veya bu anlama gelen cevaplar kabul edilir.

Örnek cevap:

- Elektrik elde etmek; taşıma, ısınma veya ulaşım amacıyla kullanılırlar.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

6. Atmosferdeki karbondioksitin artmasının nedenleri hangileridir?

Uygun olan bütün seçenekleri işaretleyiniz.

- ☒ Dünya üzerindeki ormanlık alanların değişik amaçlarla yok edilmesi
- ☐ Doğayı koruma bilincine sahip insanların sayısının artması
- ☒ Enerji kullanımına duyulan ihtiyacın artması ve bunun için fosil yakıtların kullanılması
- ☐ Oksijenin atmosferde yoğun olması

1-Kabul edilebilir cevap: Doğru iki seçeneğin işaretlendiği cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Tüm seçeneklerin işaretlendiği veya doğru seçeneklerin eksik işaretlendiği ya da hiçbir işaretlemenin yapılmadığı cevaplar kabul edilmez.

7. Hangisi ormanların sağladığı yararlarından biri değildir?

- A. Fotosentez yolu ile oksijen üretmek
- B. Çöplerin yer altında çürümelerine yardımcı olmak**
- C. Yeryüzünün sıcaklık dengesini sağlamak
- D. Yeryüzündeki yağışları artırmak

8. Aşağıdaki tabloda bazı sera gazlarının atmosfere yayılma şekilleri verilmiştir. Bu gazların adlarını tablodaki boş bırakılan yerlere yazınız.

Bazı Sera Gazlarının Yayılma Şekilleri	Sera Gazları
Çürüme sürecinde bakterilerin çöpleri parçalaması sırasında ortaya çıkar.	Metan gazı
Büyükbaş hayvanlar tarafından atmosfere yayılır.	Metan gazı
Tarlada yetiştirilen bitkilere verilen gübrelerden ortaya çıkar.	Nitröz oksit

1-Kabul edilebilir cevap: Tablodaki üç boşluğa yazılan doğru cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Tabloya yazılması gereken doğru cevaplardan birinin yazılmadığı veya yanlış ve ilgisiz cevapların yazıldığı ya da tablonun boş bırakıldığı cevaplar kabul edilmez.

9. “İklim Değişikliğinin Etkilerini Azaltabilmek İçin...” başlığı altında edindiğiniz bilgileri hatırlayınız.

Bu başlık altında "iklim değişikliğini durdurmak yerine, hızını yavaşlatmak gerektiği fikri" savunuluyor. Metinde bunun için hangi neden öne sürülüyor?

1-Kabul edilebilir cevap: “Enerji ihtiyacımız, gelişen teknolojiye dolayı her geçen gün artmaktadır. Enerji sağlamakta kullandığımız fosil yakıtlar ise sera gazı salınımına neden olmaktadır. Ancak, günümüz yaşantısında teknolojiye vazgeçme şansımız olmadığından ve iklim değişikliğinin tamamen ortadan kaldırılmasına yönelik henüz bir çalışma yapılmadığından yavaşlatma yönünde tedbirler almak doğru olacaktır.” ifadesi veya bu anlama gelen cevaplar kabul edilir.

Örnek cevap:

- Teknoloji için gerekli enerji üretiminin zorunluluğu, iklim değişikliğini etkileyen kirlilikleri durduracak kesin bir çözüm bulunamaması iklim değişikliğini yavaşlatma yolunu çözüm olarak ortaya koyuyor.

- Teknolojiye vazgeçemeyeceğimiz ve iklim değişikliğine henüz kesin bir çözüm üretilmediği için iklim değişikliğini yavaşlatmak amaçlı yöntemler bulunması gerekir.

- Enerjiye olan gereksinim sürekli arttığından ve iklim değişikliğini tamamen ortadan kaldıracak bir yöntem bulunamadığından yavaşlatma yolu aranmaktadır.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

10. İklim değişikliğinin etkilerini azaltmak için bazı ülkelerde çözüm yolları üretilmiştir. Bu çözüm yollarının hangi ülkelerde üretildiğini karşınıza yazınız.

Ülkelerin Ürettikleri Çözüm Yolları	Ülkeler
İklim değişikliğinin etkilerinin artmasıyla bazı canlıların yok olması durumunda neler yapılabileceğine yönelik çalışmalar yapılıyor.	ABD
Fosil yakıt yerine kullanılabilecek enerji kaynaklarına yöneliniyor.	Çin
Atmosfere salınan sera gazları kontrol altında tutuluyor.	Hindistan

1-Kabul edilebilir cevap: Doğru olan üç ülke adının yazıldığı cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Doğru ülke adlarından birinin yanlış yazıldığı, ilgisiz ülke adlarının yazıldığı veya bölümlerin boş bırakıldığı cevaplar kabul edilmez.

11. Hindistan’da geliştirilen yöntemle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A. Karbondioksit; cam, deterjan, boya, sabun ve kâğıt üretiminde kullanılan ham maddeye dönüştürülüyor.
- B. Karbondioksitin soda külüne dönüşümü sağlanıyor.
- C. İklim değişikliğine neden olan bazı olumsuzluklar olumlu hâle çevrilebiliyor.
- D. Termik santrallerin enerji üretimi artırılabilir.

12. “Çin, 1,5 milyara yakın nüfusuyla dünyanın en kalabalık ülkesidir.”

Çinli bilim insanlarını iklim değişikliğine çözüm bulmaya iten neden ile yukarıdaki bilginin ilişkisini belirten seçenekler aşağıdakilerden hangileridir?

Uygun olan bütün seçenekleri işaretleyiniz.

- ☒ Nüfusunun yoğunluğu nedeniyle dünyada en çok enerjiye ihtiyacı olan ülkelerden biridir.
- ☐ İklim değişikliğini engelleyecek ürünleri dünya ülkelerine satarak gelir elde etmektedir.
- ☒ Dünya üzerinde, iklim değişikliğinden etkilenecek insan sayısının en fazla olduğu ülkedir.

1-Kabul edilebilir cevap: Doğru iki kutucuğun işaretlendiği cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Tüm seçeneklerin işaretlendiği veya doğru seçeneklerin eksik işaretlendiği ya da hiçbir işaretleme yapılmadığı cevaplar kabul edilmez.

13. Bilim insanları, arıların yok olması tehlikesine karşın “robot arılar”ı üretmişlerdir. Aşağıdakilerden hangileri bu durumla ilgili değerlendirmeleri belirtir?

Uygun olan bütün seçenekleri işaretleyiniz.

- ☒ İnsanlar kendilerinin neden olduğu birçok olumsuzluğa yine kendileri çözüm üretmektedir.
- ☒ Robot arılarla ilgili çalışma, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinden insanlığı korumayı amaçlamaktadır.
- ☐ Robot arılar, bilim insanlarının günümüz şartlarını inceleme ve gözlem yapmadan ortaya koyduğu bir üründür.
- ☒ Robot arılarla ilgili sorunların yapay zekâ teknolojisiyle çözülmesi gelecekte mümkün görülmektedir.

1-Kabul edilebilir cevap: Doğru üç seçeneğin işaretlendiği cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Tüm seçeneklerin işaretlendiği veya doğru seçeneklerin eksik işaretlendiği ya da hiçbir işaretleme yapılmadığı cevaplar kabul edilmez.

14. Metinde, iklim değışikliğinin etkilerini azaltmak için öneriler verilmiştir. Bu önerilerden ikisini yazınız.

2-Kabul edilebilir cevap: “Enerjiyi yenilenebilir kaynaklardan (Güneş, rüzgâr, su) elde etmek, metan gazını dönüştürerek onun atmosfere salınım miktarını azaltmak, enerji verimli ampuller kullanmak, ulaşım için toplu taşıma araçlarını ya da bisiklet kullanımını tercih etmek, tüketimi azaltmak için yalnızca gereksinim duyulan malzemeleri almak, ağaç dikmek, kullanılmayan ışıkları kapatmak, suyu tasarruflu kullanmak, elektrikli aygıtları bekleme konumunda bırakmayıp tamamen kapatmak, plastik atığını azaltmak için dışarı çıkarken yanımızda su şişesi ve alışveriş çantası bulundurmak, atıkları geri dönüşüm için ayırmak ve organik atıklardan gübre yapmak, doğaya zarar vermeden doğayla dost bir yaşam sürmek” maddelerinden ikisinin veya bunları destekleyen ifadelerin yazıldığı ya da bu maddelerin açıklandığı ifadelerin metinden aynen alınarak yazıldığı cevaplar kabul edilir.

1-Kısmi kabul edilebilir cevap: Tek bir maddenin yazıldığı cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

meb.gov.tr

Ölçme, Değerlendirme
ve Sınav Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

5.SINIF

OKUMA BECERİLERİ
CEVAP ANAHTARI